

Höyryjuna kulkee kesäisin Jesenicen ja Nova Gorican välillä pysähtyen neljällä asemalla. Kuva:Slovenian Tourist Board.

Pieni mutta runsas SLOVENIA

19.4.2025 6.00

**Kuinka niin pienelle alueelle mahtuukaan
kaikkea - vuoria, merta ja historiallisia
kaupunkeja, viinejä ja tuhtia ruokaa**

unohtamatta? Kahden miljoonan asukkaan Sloveniassa kaikki on lähellä.

UUSINTA - Slovenia oli Jugoslavian aikaan liittovaltion vaurain ja vapain osa. Tänä vuonna maa viettää itsenäistymisensä 20-vuotisjuhlaa. Irtautuminen ja itsenäistyminen sujuivat helposti, ja Jugoslavian armeija vetäytyi nopeasti havaittuaan sloveenien päättäväisyyden.

Ajamme yhteen Jugoslavian ajan tärkeimmistä paikoista Sloveniassa, Bledissä sijaitsevaan marsalkka **Josip Broz Titon** entiseen kesäresidenssiin. Nykyään tämä toisen maailmansodan jälkeen valmistunut rakennus on hotelli Vila Bled. Tito rakasti järven ympärille leviittäytynyttä Bledin kaupunkia. Näkymä linnavuorelta järven keskellä sijaitsevaan saareen lienee tunnetuin matkailumaisema Sloveniasta. Taustalla kohoavat Juliset Alpit.

Hotellinjohtaja Petra Čuk on ylpeä talon maineikkaasta historiasta. Tänne Tito toi monet arvovieraansa kuten **Indira Gandhin**, **Gamal Abdel Nasserin**, **Nikita Hruštšovin** ja **Haile Selassien**. Puolisonsa Jovankan kanssa heillä tosin oli omat makuuhuoneet. Partisaaniliput liehuvat entiseen tapaan mahtavissa tauluissa, eikä menneisyyttä ole Sloveniassa pantu romukoppaan. Kaupungin pääbulevardi saattaa edelleen olla Partisaanikatu, kuten ensi vuoden kulttuuripääkaupungissa Mariborissa.

Bledissä on kaikkea mitä vieras kaipaa, mahtava ja eläväinen linna vuodelta 1004, historialliset hotellit ja järvi. Linnan kirjapainossa **Urban Arnež** työskentelee samanlaisella laitteella kuin **Gutenberg** aikoinaan. Kävijä saa mukaansa omalla nimellään painetun todistuksen ja siihen sinetin. Viinikaupassa munkinkaapuihin myyjä esittelee paikallisia viinejä - ovathan munkit aina olleet viiniasiantuntijoita kaikkialla Euroopan viinialueilla. Lounaalla linnan pihalla voi ihailla järveä, sen saarella kohoavaa kirkkoa ja vuoria. - Kesäkuukausina linnassa järjestetään turnajaisia ja klassisen musiikin konsertteja tähtien tuikiessa, kertoo **Maja Rimahazi** tutustuessamme linnassa alueen ruokakulttuuriin, joka vuoristolaiseen tapaan ei ole kovin kevyttä.

Julisten Alppien juurella sijaitsevat kolme laaksoa, Bledin alue, Bohinj ja Sočajoen alue ovat kovin erilaisia toisistaan. Bohinjista löytyy niin vaelluksia kuin hiihtokeskuksia, ja Soča on kuulu smaragdinvärisestä joestaan ja putouksistaan. Jos on liikkeellä omalla autolla tai julkisilla liikennevälineillä, kannattaa pysähtyä yhteen paikkaan, vaikkapa Bohinjska Bistrica ja tehdä sieltä päivämatkoja lähiseuduille. Bohinjska Bistrica ja Most na Sočini välillä liikennöi myös erikoisuus, autojuna, joka kulkee tunnelissa seitsemän kilometrin matkan ja lyhentää merkittävästi ajomatkaa laaksojen välillä. Hintakaan ei autolle ole korkea, vain 13 euroa. Sočajoen seudun kaupunkeja ovat Kobarid ja Tolmin. Vaellukset, kanoottiretket ja vesiputoukset ovat alueen erikoisuuksia, ruokaa taaskaan unohtamatta. **Tatjana Humar** on oppaana, kun päätämme etsiä alueen parhaan lounaspaikan läheltä Kobaridia.

Ana Rošista piti tulla diplomaatti, mutta nyt hän on Slovenian ehkä arvostetuin kokki ja ravintolanomistaja sekä palkittu vuoden matkailuhenkilö. Ravintola ja majapaikka Hiša Franko on kukkuloiden juurella keskellä maaseutua, mutta sinne tullaan kauempaakin. Brittiläinen matkailulehti oli juuri esitellyt hänet ja hänen ravintolansa.

- Suosimme lähiruokaa ja kaikkia paikallisia raaka-aineita, Ana Roš kertoo.

Tämä on totta. Alkudrinkki on maustettu oman kasvitarhan sitruunamelissalla. Alkuruoka on haudutettua lehmänkieltä, joka saa ominaismakunsa, kun kylän lehmät viedään kesäksi ylös kukkuloille. Entä sitten lopuksi nautittu yrttitee?

- Meille yrtit ja kukat kerää luonnosta lähitalon mummo.

Juustokin tulee lähikylistä, ja Hiša Frankossa tehdään muun muassa omaa marmeladia. Tarjolla pöydässä on viittä erilaista leipää, jotka paistetaan itse.

Kobaridin kiinnostavin museo esittelee ensimmäisen maailmansodan taisteluja, joita käytiin lähivuorilla. Kyseessä ei ole varsinainen sotamuseo, vaan se kertoo enemmän sotilaiden oloista talvipakkasissa ja aseiden ja tarvikkeiden kuljettamisesta ylös jyrkkiä rinteitä. Vastakkain olivat Italian ja Itävalta-Unkarin joukot. Museo-opas **Branko Marušič** muistuttaa, ettei museossa näy voitonlippuja ja kunnianosoituksia, vaan kärsimystä ja uhrauksia. Siellä kerrotaan myös siitä, miten lähellä rintamat vuoren huipulla olivat. Miehet saattoivat huudella toisilleen ja kysyä, onko teillä ruokaa ja paleltaako.

Jos Sočan laaksossa haluaa asua todella eristyksissä ja rauhassa pienissä mutta tasokkaissa vuoristomajoissa, kannattaa ajaa ylös Nebesaan eli taivaaseen. Vuorimaisema avautuu suoraan edessä.

Historiallinen Maribor on vuoden 2012 Euroopan kulttuuripääkaupunki. Kuva: Maribor Tourismus.

Viininviljely on Sloveniassa tärkeä elinkeino.

Leirintäalueellakin voi asua joko halvalla tai tasokkaammin hirsimökeissä. Kobaridin tasokkain leirintäalue on Kamp Koren, lähellä Sočajokea, Kozjakin vesiputousta ja ensimmäisen maailmansodan taistelupaikkoja. Vaelluspolut lähtevät aivan nurkalta.

Bohinjin laaksossa asuu vain 5 000 asukasta, mutta se on suosittu matkakohde niin kesällä kuin talvellakin. Se oli sitä jo ennen toista maailmansotaa. **Uroš Zalokar** on paikallinen, joka monen muun tavoin ei halua muuttaa muualle rauhallisesta laaksosta.

- Istun mieluummin täällä kanootissa kuin ajan autolla töihin pääkaupunkiin Ljubljanaan.

Bohinjin laakso tunnetaan kukkafestivaalistaan, vaelluksista ja kalastusmahdollisuuksistaan. Talvella mennään hiihtokeskuksiin, ja kesälläkin viiden minuutin gondolihiissimatka kilometriä ylemmäs Bohinjin järveltä vie vaellusreittien lähtöpaikalle. Vaikka ei lähtisikään patikoimaan, kannattaa matka tehdä maisemien vuoksi, ja onhan Vogel in hiihtokeskuksessa auki ainakin Merjasecin alppitupa. Hiihtohotelli teki konkurssin poliittisten lehmänkauppojen jälkeen. Järvimatka hiljaisella sähkömoottorilaivalla on elämys. Bohinjin alue kuuluu Triglavin kansallispuistoon, joten järvellä ei päristellä moottoriveneillä.

Muistutus sloveeniruoan tukevuudesta saadaan jälleen, kun menemme ravintola Gostilna Rupaan pienessä Srednja Vasin kylässä. Villivalkosipulikeitto on vasta kevyt alkua. Viereisissä pöydissä metakoivat itävaltalaiset eläkeläiset. Heidän juomalaulunsa ovat paljon pitempiä kuin ruotsalaisten.

Yksi laakson kylästä, Bohinjska Bistrica, vaikuttaa pikkupaikalta, mutta sieltä löytyy monta hotelliä ja iso kylpylä. Hyvä esimerkki ekomatkailun kehittämisestä Sloveniassa on Bohinj Eco Park -hotelli, joka valmistui kaksi vuotta sitten. Ekologisuus otettiin huomioon jo rakentamisessa, ja koko toimintaa ohjaa nyt ympäristön huomioiminen. Tasokkaan hotelliin hinnatkaan eivät ole pilvissä, vuorokausi maksaa noin 60 euroa ja hintaan kuuluu myös kylpylä.

- Tämä paikka sopii juuri minulle työpaikaksi. Ympäristö on tärkeää meille ja myös monille asiakkaillemme. En voisi kuvitella olevani töissä Ljubljanaassa, sanoo vastaanotossa työskentelevä Žan.

Maribor - vuoden 2012 kulttuuripääkaupunki

Slovenian toiseksi suurin kaupunki, Maribor on vuoden 2012 Euroopan kulttuuripääkaupunki. Kumppaneina sillä on myös viisi muuta pienempää kaupunkia Koillis-Sloveniassa. Mariborissa on asukkaita 120 000, ja se mainitaan aikakirjoissa ensimmäistä kertaa 1200-luvulla.

Maribor voi yleillä muun muassa maailman vanhimmalla viiniköynnöksellä, jolla on ikää 400 vuotta. Seutu on tänäänkin tärkeä viinialue, ja kaupungin keskustassa on 20 000 neliometriä viinikellareita. **Nada Altbauer** opastaa viinimuseoon, johon on koottu alueen viinihistoriaa, ja tarjolla on tietenkin myös lähiseudun laatuviinejä.

- Ehkä kulttuuripääkaupunkivuosi auttaa meitä siinä, ettei Sloveniaa ja Slovakiaa enää niin usein sekoitettaisi keskenään, Nada Altbauer naurahtaa.

Kulttuuripääkaupungin ohjelmassa on noin 400 erilaista tapahtumaa, muun muassa viisi tanssifestivaalia. Lähikaupungissa Ptujissa on viini- ja runofestivaali ja Velenjessä koko perheen tapahtumia kuten Peppi Pitkätossu -festivaali. Itävallan rajalle on matkaa 18 kilometriä, ja pääkaupunkiin Ljubljanaan vajaan kahden tunnin automatka.

www.maribor2012.eu

SLOVENIA FAKTAT:

Asukasluku: 2 miljoonaa

Pääkaupunki: Ljubljana, 280 000 asukasta

Pinta-ala: 20 273 km²

Rajanaapurit: Itävalta, Italia, Unkari ja Kroatia

Valuutta: euro

Lentoyhteydet: Finnairin suora lento Helsingistä huhti-lokakuussa

Hintataso: keskitason hotellihuoneet 25–90 €, leirintäalue 10

€/henkilö, bensiini 1,30 €/l, olutpullo 1,70 €

Elämykset: vuoristovaellukset, talviurheilu, vesiurheilu, pyöräily, kalastus, maatilamatkailu, historialliset kaupungit, gastronomia, viini

Pääkaupunki Ljubljana on hyvä matkakohde niin kesällä kuin talvellakin.

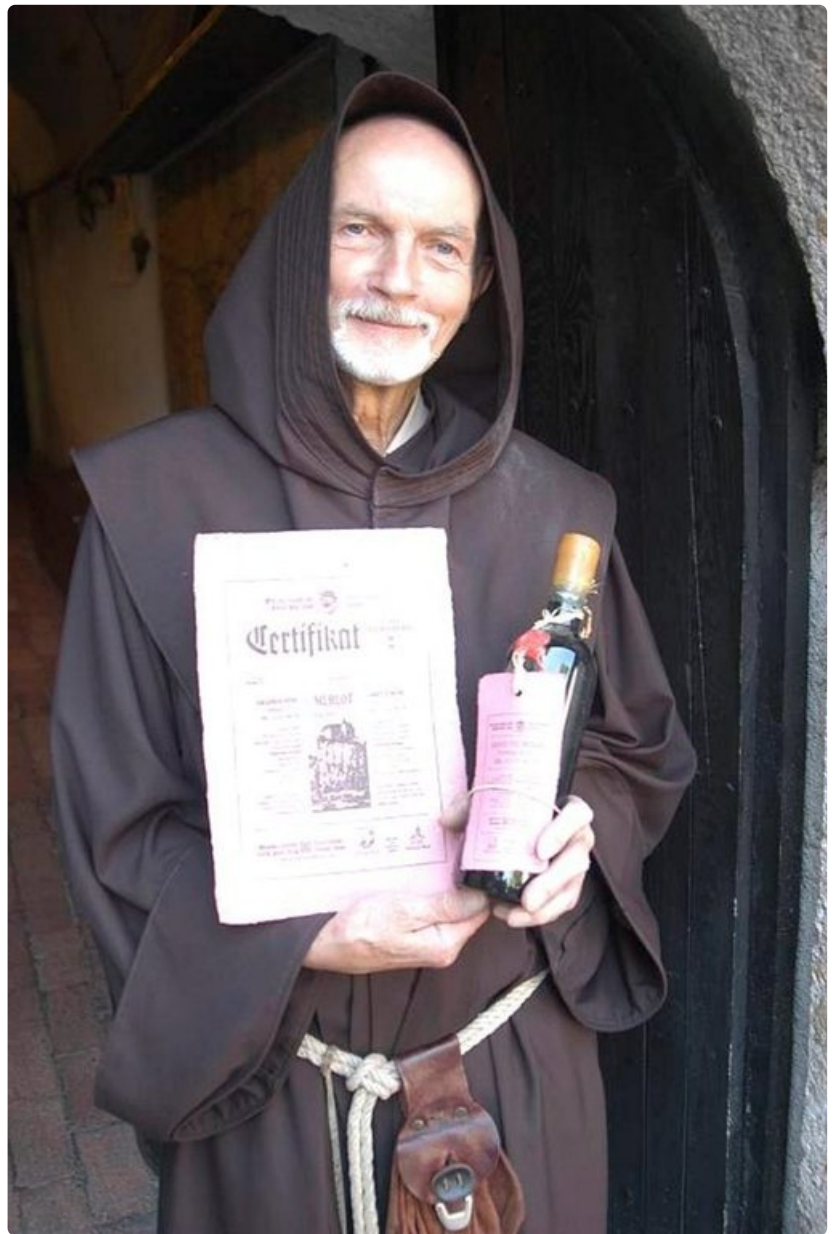
Paikalliseen elämään pääsee tutustumaan vaelluksilla ja telttailen tai mökkeillen.

KIITAMME:

- o Monipuolista matkatarjontaa
- o Hyviä liikenneyhteyksiä, myös julkista liikennettä
- o Entisen Jugoslavian kehittyneintä aluetta
- o Hyvää kielitaitoa

MOITIMME:

- o Korkeampaa hintatasoa naapurimaihin verrattuna

Bledin linnan munkit ovat tehneet viiniä jo vuosisatoja.

Bledin laakso linnoineen on kauneinta Sloveniaa.

Mariborin raatihuoneenaukiota hallitsee ruton uhrien muistomerkki.

Gondolihissillä pääsee Bohinjin rannasta kilometrin ylös vaeltamaan tai hiihtämään Triglavin kansallispuistossa.

